

Bymidterne længe leve

I maj måned lancerede regeringen en række initiativer, der har til formål at skabe en bedre balance i landet. En del af initiativerne handler om planlægning.

Af direktør Ellen Højgaard Jensen, Dansk Byplanlaboratorium

Regeringens udspil er en blandet landhandel, og det kan helt ærligt være svært at få det fulde overblik. Men nogle af initiativerne udspringer af den igangværende planlovsevaluering, heriblandt en række perspektivrige forslag, der skal styrke bymidterne.

Godt nyt for provinsbyerne

Mange byer kæmper en sej kamp for at tiltrække liv og aktivitet. De affolkes stille og roligt, idet handelen flyttes til storcentre og over på nettet. Det er et problem – for bymidterne er identitetsskabende, de indeholder værdifuld kulturarv og tilbyder handelsmuligheder for dem, der ikke har adgang til bil.

Derfor er det rigtig godt, at der findes et partnerskab for levende bymidter, der offentliggjorde deres resultater i foråret. Deres anbefalinger er mange og spænder fra etablering af bymidtesamarbejder til nye byfornyelsesmidler og etablering af et nyt videnscenter.

I regeringens udspil foreslås krav

om planlægning for bymidter, et 5-årigt stop for planlægning af nye aflastningsområder, fribykommuneforsøg og tilskud til borgerdrevne dagligvarebutikker i landsbyer.

Planlægning for bymidter og fribykommuneforsøg

Regeringen vil indføre et plankrav om udviklingsstrategier for bymidterne. Det er en rigtig god ide. På den måde kan kommunerne målrette deres investeringer, og de kan understøtte liv og handel. En strategi kan nok ikke vende

” Bymidterne er identitetsskabende, de indeholder værdifuld kulturarv og de tilbyder handelsmuligheder for dem, der ikke har adgang til bil.

Ellen Højgaard Jensen,
Direktør, Dansk Byplanlaboratorium

udviklingen, men med en robust strategi kan kvalitetene fastholdes og fejlinvesteringer kan undgås. Strategien skal naturligvis udvikles i samarbejde med de lokale interessenter, og det bliver muligt at søge om at blive frikommune. I så tilfælde vil man f.eks. kunne lave forpligtende bysamarbejder, hvor alle midtbyens aktører forpligtes til at deltage. Det er en model, man kender i mange andre europæiske lande.

Stop for planlægning af nye aflastningsområder og tilskud til borgerdrevne butikker

I Byplanlaboratoriet har vi advaret kraftigt mod den sidste planlovsændring, der i 2017 førte til flere aflastningscentre udenfor bymidterne. Det har konsekvenser at placere detailhandel uden for bymidten f.eks. ud til motorvejen. Det kan godt være, at vi får billigere varer, men der er også omkostninger for os alle. Vi får endnu flere tomme butikker i bymidterne – og det koster penge at reovere og

Fortsættes på næste side

” Jeg håber, at det blot er et startskud. Samtidig håber jeg, at staten vil støtte kommunerne med netværk og erfaringsudveksling, og være med til at starte et nyt videnscenter, som partnerskabet for levende bymidter foreslår.

Ellen Højgaard Jensen,
Direktør, Dansk Byplanlaboratorium

omdanne dem til noget nyt. Samtidig bliver bilafhængigheden større, rejsetiden stiger til ca. det dobbelte, hvilket ikke er i tråd med klimamålene. Derfor er vi meget glade for, at den mulighed stoppes – i første omgang for en 5-årig periode.

Regeringen foreslår desuden en pulje, der kan støtte borgerdrevne dagligvarebutikker i landsbyerne. Det er også et rigtig godt initiativ, for det har vist sig, at det er helt afgørende for den lokale livskvalitet og bosætning.

Bymidterne længe leve

Regeringens forslag på dette felt er virkelig gode. Men er der penge nok? Det er træls at bringe på bane, men det er faktisk afgørende for gennemslagskraften.

Og det er op ad bakke for kommunerne, hvis de skal lægge strategier, de ikke kan følge op på. Jeg håber, at det blot er et startskud. Samtidig håber jeg, at staten vil støtte kommunerne med netværk og erfaringsudveksling, og være med til at starte et nyt videnscenter, som partnerskabet for levende bymidter foreslår. Mon ikke det er planen? For det er virkelig en stor mundfuld. Men når alt kommer til alt, så er jeg meget optimistisk på provinsbyernes vegne. Der er mange gode takter i regeringens udspil på dette felt.

Indlægget har tidligere været bragt på Byplanblog.

Website

Nyt webværktøj til kriminalpræventivt planarbejde på vej

Skal du som planlægger indtænke tryghed og indbrudsforebyggelse i lokalplanarbejdet, er et nyt værktøj på vej. På Byplanlaboratoriets hjemmeside kan du snart finde konkrete råd og formuleringer af lokalplanbestemmelser, der virker tryghedsskabende og indbrudsforebyggende.

Hvis du selv ligger inde med en lokalplan eller nogle bestemmelser, der er gode, så skriv meget gerne til os. Vi er på jagt efter de bedste eksempler.

Det nye webværktøj bliver lanceret i slutningen af august/ september måned. Hvis du abonnerer på Byplanlaboratoriets nyhedsbrev, så får du besked, når det er klar til brug.